

het *Zijlstra* Center
for Public Control, Governance and Leadership

www.hetZijlstraCenter.nl

hZC

Opleiding Publiek Leiderschap

Postgraduate opleiding Publiek Leiderschap

Een academische opleiding met diverse hoogleraren en wetenschappers, allen expert op hun gebied, die tevens midden in de praktijk van publieke organisaties staan. Academische kennis, eigen praktijkervaring en persoonlijke leiderschapsontwikkeling komen samen in colleges, reflecties en intervisie zodat deelnemers met meer kennis en inzicht een breder en verdiept leiderschap en handelingsperspectief ontwikkelen.

Deelnemers zijn (midden-)managers, ervaren professionals, project- en programmaleiders met de ambitie een volgende leidinggevende rol te vervullen bij organisaties in de publieke sector zoals de overheid (rijk, provincies en gemeenten), maatschappelijke organisaties (scholen, zorginstellingen, woningcorporaties) en NGO's (fondsen, belangenorganisaties).

Als samenleving zijn we continu in gesprek over wat voor soort samenleving we willen zijn, wat we van (publieke) waarde achten en onder welke voorwaarden. We doen een zwaar beroep op leiderschap en dus staan leidinggevendenden van publieke en non-profitorganisaties meer en meer in de spotlights. Als samenleving verwachten wij dat zij publieke taken als zorg & welzijn, onderwijs, wonen en veiligheid op een duurzame wijze uitvoeren en tegelijkertijd publieke waarden creëren. En dit binnen een context van afnemende beschikbare middelen.

Dit vraagt van leiders dat zij kunnen omgaan met complexiteit en dat zij naast sector-specifieke ook over niet-sector specifieke kennis beschikken, flexibel inspelen op de dynamiek van de omgeving en ook in niet-hiërarchische verbanden, zoals netwerken en ketens, succesvol kunnen functioneren. Tegelijkertijd moeten zij omgaan met zowel schaalvergroting als lokaal gericht werken en worden zij geacht zichzelf, hun medewerkers en hun omgeving te inspireren. En dat in een internationale context, waarbij veel beslissingen in Brussel worden genomen.

Deelnemers zijn leidinggevendenden en ervaren professionals die hun kennis willen actualiseren, zich meer bewust willen zijn van de keuzes die ze maken en graag de eigen ervaring willen toetsen aan die van andere ervaren collega's. Leidinggevendenden die geïnspireerd willen blijven en, binnen en buiten hun organisatie, zelf willen inspireren en waarde creëren.

Onze visie op Publiek Leiderschap

- Leiderschap is niet vrijblijvend: leiderschap is commitment;
- Leiderschap vindt plaats in een specifieke omgeving: is altijd context afhankelijk;
- Leiderschap gaat over het creëren van waarden voor de samenleving: als organisatie, als team en als individu;
- Leiderschap bouwt op de doorleefde kennis van de samenleving, organisaties en de eigen persoon;
- Leiderschap gaat over 'what, how and why to do', maar ook over 'how to be'.

Doel van het programma

Doel van het programma is deelnemers te ontwikkelen:

- in hun theoretische kennis *van Public Leadership*. We onderscheiden een aantal kennisgebieden als leiderschapstheorie, organisatie ecologie, strategie ontwikkeling, public value creation, public governance, veranderingmanagement, public finance & control, EU als strategische factor;
- tot een kritisch en weloverwogen gebruik van bestaande leiderschapsmodellen en theorieën;
- in hun vermogen en vaardigheden om te gaan met complexiteit en continue veranderingen;
- in ethiek en verantwoordelijkheid als leidinggevende;
- in hun zelfkennis en reflectie;
- om anderen te inspireren.

Leerlijnen

Deelnemers werken tijdens het programma aan hun eigen praktijktheorie over *Publiek Leiderschap* in twee geïntegreerde leerlijnen:

1. De *cognitieve* leerlijn: waarbij state-of-the-art academische kennis op een aantal relevante kennisdomeinen wordt uitgediept en vervolgens gerelateerd aan de praktijk. Diverse hoogleraren en wetenschappers verzorgen diverse interactieve colleges.
2. De *individuele ontdekkende* leerlijn: gericht op persoonlijke leiderschapsontwikkeling door middel van intervisie en reflectie op het eigen functioneren in relatie tot de eigen organisatievraagstukken.

Deelnemers integreren de aangeboden onderdelen in de eigen praktijktheorie en in hun eigen stijl en effectiviteit als leidinggevende binnen de publieke sector. Daarbij worden zij ondersteund door de leermanager.

Leermanager

De leermanager draagt zorg voor een optimaal leerklimaat waarbij de leerlijnen en de verschillende dimensies van leiderschap: de cognitieve, mentale, emotionele en ethische dimensie samenkomen en elkaar versterken zowel in het groepsleren als in de persoonlijke ontwikkeling.

De leermanager voert het intakegesprek met de deelnemers waarbij de persoonlijke leerdoelen centraal staan, ondersteunt, verbindt en daagt deelnemers en de groep hierop uit, begeleidt de intervisies en de reflecties en voert met elke deelnemer een individueel coaching gesprek tijdens de leergang.

Na afloop

Na afloop van het programma hebben de deelnemers hun persoonlijke leiderschapskwaliteiten versterkt. Ze zijn geïnspireerd en beter in staat anderen te inspireren. Ze weten betekenis te geven aan het handelen van hun eigen organisatie, hun team en zichzelf.

Ze gaan effectief om met complexe vraagstukken: ze zijn daarin weerbaar en hebben hun handelingsrepertoire uitgebreid. Deelnemers beschouwen complexiteit en continue verandering als een gegeven.

Voor wie?

Het programma is bedoeld voor leidinggevend en professionals in de publieke sector met de nodige ervaring en leiderschapskwaliteiten, die zoeken naar een verdere verdieping die hen uitdaagt, verrast en hun grenzen doet verleggen. In de dagelijkse praktijk vinden ze dat te weinig.

Wij vragen van deelnemers dat zij nieuwsgierig zijn naar anderen en andere sectoren en dat zij zich open opstellen. Dat zij bereid zijn tot reflectie; dat ze hiermee het eigen en het groepsleren mede vormgeven.

We werken met 10 tot 14 deelnemers. Door het werken met een leermanager is er veel individuele aandacht voor de deelnemers en het groepsproces.

Het startniveau is academisch of een equivalent hiervan.

Programma Publiek Leiderschap

De opleiding bestaat uit 6 modules van twee dagen. De modules bestaan uit verschillende elementen:

- Verkenning van het thema op basis van een korte inleiding, eigen casuïstiek en vragen.
- Actuele kennis over het betreffende onderwerp in de vorm van een interactieve theoretische bijdrage door een inhoudsdeskundige.
- Een gastspreker die het thema vanuit een eigen invalshoek en ervaring belicht.
- Het vertalen van de opgedane kennis, inzichten en ervaringen naar het eigen handelen en casuïstiek.
- Een werkbezoek aansluitend op het thema.
- Opdrachten en oefeningen die deelnemers uitdagen hun inzichten te beproeven en grenzen te verleggen.
- Het formuleren van een persoonlijke leeropgave voor de leergang in de eerste module en bespreking van de voortgang tijdens elke volgende module.
- Tijdens elke module een dagdeel intervisie onder begeleiding van de leermanager om dagelijkse casuïstiek uit te diepen.

Module 1 Start van de leergang en het leren over uzelf binnen uw context.

- ✓ Levenslijnen en patronen.
- ✓ Maken van een persoonlijke leeropgave voor de leergang.
- ✓ Sociale psychologie van groepen.
- ✓ Gedragspatronen bij stress.
- ✓ In welk krachtenveld opereert uw organisatie?

Module 2 Organisatie: van bureaucratie tot netwerk

- ✓ Hoe werken netwerken binnen een politiek bestuurlijke context?
- ✓ Welk leiderschap vraagt een netwerk?
- ✓ Welke mechanismen helpen en belemmeren netwerken, ketens en bureaucratieën?
- ✓ Macht en invloed.

Module 3 Financieel Leiderschap

- ✓ Hoe stuurt u op financiën?
- ✓ Hoe zet u financiën in op waardencreatie in een context van schaarse middelen?
- ✓ Wat vraagt dit van Publiek Leiderschap?

Module 4 Publiek leiderschap: handelen in complexiteit

- ✓ Hoe gaat u om met crisis, dilemma's en paradoxen?
- ✓ Leiderschap en ethiek in het publieke domein
- ✓ Wat vraagt dat van u en welke bronnen kunt u aanboren?

Module 5 Verandermanagement: verbeteren, vernieuwen en transformeren

- ✓ Waar zitten de bronnen voor verbeteren, vernieuwen en transformeren in de eigen organisatie?
- ✓ Welke rol speelt organisatiecultuur en hoe spreekt u deze aan?
- ✓ Waar zit de nieuwe energie en hoe boort u deze aan?
- ✓ Processen van strategievorming en scenarioplanning.

Module 6 Europese unie: kans of bedreiging?

Deze module vindt plaats in Brussel

- ✓ De Europese Unie als een strategische factor voor uw organisatie?
- ✓ Hoe werk het besluitvormingsproces en wat is de rol van de verschillende instellingen daarin?
- ✓ Wat betekent de Europese Unie voor u en uw organisatie?

Leiding van het programma en docenten

Kerndocenten in het programma zijn Gerda van Dijk, Rob van Eijbergen en Jolanda Botman.

Prof. dr. ir. Gerda van Dijk

Gerda van Dijk is directeur van het Zijlstra Center, hoogleraar Publiek Leiderschap aan de Vrije Universiteit Amsterdam en hoogleraar Organisatie Ecologie bij Tilburg University. Tevens werkt ze als zelfstandig consultant, gastdocent en gastspreker.

Vakinhoudelijk is Gerda van Dijk gespecialiseerd in strategie-, organisatie- en leiderschapsontwikkeling, met name in de publieke sector. Gerda van Dijk zoekt in haar werk altijd de combinatie tussen theorie en praktijk en advieswerk met docentschappen en onderzoek.

Prof. dr. Rob van Eijbergen

Rob van Eijbergen is verbonden aan het Zijlstra Center, hij is hoogleraar aan de School voor Publiek Leiderschap, de Universiteit van Stellenbosch, Zuid-Afrika, een internationaal erkend organisatieadviseur, mediator en executive (team) coach. Rob van Eijbergen is een veelzijdig, zeer ervaren en authentiek docent en adviseur. Hij werkt zowel voor het bedrijfsleven als voor de overheid en voelt zich zowel thuis op de werkvloer als in directiekamers. Hij werkt binnen organisaties zowel aan individuele als aan organisatieontwikkeling.

Jolanda Botman, leermanager

Jolanda Botman is werkzaam als zelfstandig (team)coach, procesbegeleider en leermanager van complexe leiderschapsprogramma's, met name in de publieke sector. Door haar zeer uitgebreide ervaring op zowel werkvloer als op directieniveau is Jolanda in staat om leiders in een voor hen veilig en uitdagend leerklimaat te laten reflecteren. Haar kenmerkende combinatie van begrip en zachtheid voor de mens en stevigheid in de confrontatie maakt dat leiders aanwijsbaar waardevolle stappen maken in hun persoonlijke ontwikkeling.

Gastdocenten en gastsprekers:

We werken met zeer ervaren academische docenten met diepgaande praktijkkennis, onderzoek en publicaties op het vakgebied *Public Leadership*. Tevens nodigen wij een aantal gastsprekers uit de praktijk uit.

Praktische informatie

Start van het programma en data

Het programma start in het voorjaar van 2019. Er wordt in zes tweedaagse workshops gewerkt met een tussenliggend avondprogramma. Het programma wordt verzorgd op de VU en locaties centraal in Nederland.

Module 1. woe 10 en do 11 april 2019

Module 2. woe 22 en do 23 mei 2019

Module 3. woe 3 of do 4 juli 2019

Module 4. woe 18 en do 19 september 2019

Module 5. woe 30 en do 31 oktober 2019

Module 6. woe 27 en do 28 november 2019 (BRUSSEL)

Intake en toelating

De leermanager voert met elke deelnemer een intakegesprek. Tijdens dit gesprek wordt o.a. ingegaan op de wederzijdse verwachtingen, het programma en de ontwikkelwensen van de deelnemer.

Kosten en tijdsinvestering

De kosten voor de deelnemers bedragen € 9.850,- inclusief de verblijfskosten met één overnachting voor de eerste module (centraal in Nederland) en één overnachting voor de zesde module (in Brussel). Eventuele overnachtingskosten (optioneel) tijdens module 2 t/m 5 zijn voor eigen rekening. Het programma vraagt een tijdsinvestering van 30 dagdelen plus ca. 6 dagdelen voorbereiding in een tijdbestek van 10 maanden.

Certificaat

De postgraduate opleiding Publiek Leiderschap leidt tot certificaat van de Vrije Universiteit Amsterdam. Na succesvolle afronding kunnen deelnemers zich inschrijven voor supervisiebijeenkomsten, zodat er ruimte blijft voor reflectie en professionele ontwikkeling samen met andere alumni.

Aanmelden of meer informatie?

U kunt zich (voor)aanmelden door een email te sturen naar hetzijlstracenter@vu.nl onder vermelding van opleiding Publiek Leiderschap.

Voor algemene informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat van het Zijlstra Center: T. 020-598 98 65 E. hetzijlstracenter@vu.nl

- For Public Control, Governance & Leadership
- Maatschappelijke waardecreatie voor overheid & non-profit
- Ontmoetingsplaats voor wetenschap & praktijk

INSCHRIJFFORMULIER

Postgraduate Opleiding Publiek Leiderschap

Het Zijlstra Center, Vrije Universiteit

DEELNEMER

Titel	Voorletters	Achternaam	M/V
Voornamen (voluit)		Roepnaam	
Geboortedatum		Geboorteplaats	
Adres		Postcode, plaats	
Telefoonnummer		Mobiel	
E-mailadres			
Functie			
Hoogst genoten opleiding			
Onderwijsinstelling			

ORGANISATIE

Naam			
Adres		Postcode, plaats	
Telefoonnummer			

FACTURERING

De facturen worden verzonden naar	☐ Deelnemer	☐ Organisatie
Factuuradres	Postcode, plaats	
Digitaal factuuradres (niet verplicht)		
t.a.v.	Uw intern ordernummer	
BTW	KvK	

AKKOORDVERKLARING

Ondergetekende verklaart hiermee zich in te schrijven voor de postgraduate opleiding Publiek Leiderschap en verklaart kennis genomen te hebben van de op de aanmelding van toepassing zijnde algemene voorwaarden. *Deze zijn in te zien op de website www.hetzijlstracenter.nl.*

Naam	Functie
Plaats	Datum
Handtekening deelnemer	Handtekening betalingsbevoegde (indien van toepassing)

U kunt het (ondertekende) formulier digitaal terugsturen naar hetzijlstracenter@vu.nl of per post (geen postzegel nodig) naar: Vrije Universiteit, Het Zijlstra Center, Antwoordnummer 2941, 1000 SN Amsterdam

Het Zijlstra Center

for Public Control, Governance & Leadership

Vrije Universiteit Amsterdam
School of Business and Economics / Het Zijlstra Center
De Boelelaan 1105
1081 HV AMSTERDAM

T (020) 598 98 65
E hetzijlstracenter@vu.nl
I hetzijlstracenter.nl

